UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyanthea, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Stupor

urn:nbn:de:hbz:466:1-97211

Visual Library

…proverbiali figura dixit M. Tullius: alterum in indoctos, …omines, alterum in egregios, vt intelligas illos pecudibus, …parandos.

…nquam Megarenſis ſit prudentior. μηδέποτε μηδεὶς Με…ων φρόνιμος.

…a prouerbiale iaci ſolitum in ſtupidos.

…ariculas aſini. Μίδας ὄνου ὦτα.

…itur, vel in ſtolidos & craſſis auribus pinguiq́ indicio …

…in Bacchid. Fungum dixit pro ſtupido, impenſeque credu-…

…gem aut fatuum naſci oportere. Seneca.

…quod ferme huiuſmodi fuerint Barbari reges apud ve-…erbium apud Romanos natum videtur, apud quos regis …erat inuiſum, ceu barbarum ac Tyrannicum & pugnans …a vtilitate, quam illi vel inprimis tum ſectabantur.

…Melitide. μωρότερος Μελιτίδου.

…unus è feliciſsimis fatuis, quos Homerus ſuo carmine …Hectiam euerſa Troia, veniſſe legitur auxilium laturus …

…capitis & inguinis diſcrimen.

…impudentia deuenerunt, vt nullum prorſus faciant di-…ter honeſtum ac turpe, hi neſcire dicuntur, quid interſit …& inguen. Iuuenalis.

Quid enim Venus ebria curat?
…& capitis quæ ſunt diſcrimina neſcit.

…inueſtina. γῆς ἔντερα. Diogen.

…tur vilia, nulliuſq́ pretii. Saxa vero terra viſcera di-…ſimile illi Telluris inutile pondus. Erden laſt.

…ατικόν.

…anire.

…a pinguior, Pinguior Lecytho, λιπαρώτερος λύχνου, λιπα-…ρωμένου.

…ur ironia prouerbialis in eos, qui quum ſint edaces, nihilo …de ſiunt habiliores. Non abſurde deflectetur in homines …ditos, aut luxui deditos.

…ica ſus ἡ Βοιωτία ὗς.

…a ceſsit in prouerbium, vt primum in Bœotos diceretur, ab …ſus indoctos, inconditos, moribuſq́ ruſticanis homines tor-…ur.

…corum ingenium.

…quid inſulſum eſſet ac ſtultum, id Bœoticum dicebant.

…ca cantilena. Βοιώτειος νόμος.

…batur ſi quibus initia tranquilla ac proſpera fuiſſent, poſte-…rbulenta ac triſtia.

…ica auris. Βοιώτιον οὖς.

…nem pingui iudicio quadrat. Du haſt dicke Ohren.

…s ſtramenta mauult quam aurum. ὄνος σύρματ' ἂν ἕλοιτο …χρυσόν.

…iſtoteles libro Moralium Nicomachiorum decimo citat Hera-…nd dixerit: Ὄνους σύρματ' ἂν ἑλέσθαι μᾶλλον ἢ χρυσόν, ἥδιον …τροφὴ ὄνοις. id eſt, Aſinos ſtramenta malle quam aurum, …pabulum auro ſit iucundius In homines ſtupidos, qui vo-…ebritas liberalibus diſciplinis anteponunt.

…phonium calceamentum. Κολοφώνιον ὑπόδημα.

…trabit in hominem ſtolidum, incompoſitum & ruſticanum. …turis conuenit tale calceamentum. Venuſte dixeris, in …authoribus verſaturo, opus eſt calceis Colophontis.

…tibus educatus, ἐν ὄνοις τεθραμμένος.

…ibus educatus dicebatur qui rudis eſſet & alienus à mo-…liberalibus ſenſuq́ communi.

…inſtar. ἀγγείου δίκην.

…inſtar loqui dicitur, qui quum ob imperitiam ex ſe nihil poſ-…ferre, ab aliis audita profert. Fons ex ſe liquorem habet, vas, …de infuderis ſiccum eſt.

…tere ſanguinem.

…militibus, ſi quid grauius deliquiſſent, ignominia cauſa in-…tur vena. id appellabant ſanguinem mittere.

…decim cubitorum. Theocrit.

…in Syracuſanis Praxinea de marito loquitur. Ἀνὴρ τρισκαιδε-…πηχυς id eſt: Vir tredecim cubitorum, hyperbolice ſignificans e-…ter procerum, quum eſſet tam inſulſus, vt e mercatu pro nitro …attulerit.

…ſitudo non ineſt illi. ἅλμη οὐκ ἔνεστιν αὐτῷ Lucianus.

…infacetos fatuos ac ſtupidos. Er iſt weder geſaltzen / noch ge-…maltzen Er iſt weder zu ſieden noch zu braten / noch rohe zu eſſen / …ugt gar nichts. Er weiß vornen nicht / daß er dahinden …

…be elleborum. πῖθ' ἐλλέβορον. Lucian.

Quo dicto ſignificatum eſt, inſanire quempiam.

…iget Anticyras.

De inſano dicitur apud Horatium, quiq́ mentis morbo laborat, …rychnum bibit. Στρύχνον ἔπιεν.

In inſanos item competit, a Strychni herba natura, quæ vel guſta-…cetu inſaniam parit.

Porcum immola.

Plautus in Menachmis porcum ſincerum & ſacrum immolare iu-bet eum, quem mente captum ſignificat.

Saturniæ lemæ. Κρονικαὶ λῆμαι.

In cæcutientes ac ſtupidos dicitur, præſertim in eos, qui ætatis vi-tio deſipiſcunt.

Auris Bataua.

Martialis epigrammatum lib. 6. Batauam aurem dixit agre-ſtrem, inelegantem, tetricamq́.

Abderitica mens. Cicer.

Abderita in ſtuporis inſaniaq́ fabulam abiere. Abderitanis au-tem natura peculiarem fuiſſe mentis ſtuporem indicat. M. Tullius &c. Martial. lib. 10. Epigr. 25.

Abderitana pectora plebis habes.

Vide plura ſupra, tit. Cæcitas & Cæcutientia.

Stupor.

DEFINITIO. ET ETYMOL.

STupor, Græce θάμβος, εος, τὸ, θαμβέω. ſtupeo dicitur. Eſt autem ſtupor, admiratio vehemens. ſecundum Ariſt. lib. Topic.

Stupor eſt timor inconſuetæ imaginationis. ſecund. B. Thom. 3. Sen. q. 26 art. 3.

Stupor à ſtupeo venit, ſtupeo autem à ſtupa. Dicitur autem ſtu-por eo, quod ſenſus conſtipentur. Eſt enim ſtipare, rimas obturare: quia in hoc ſtupa vti ſolemus: ſtipare pro denſare & componere po-nitur. Virg. Stipatque carinis Ingens argentum Dodoneoſque lebetes.

EXEMPLA BIBLICA.

Stuporis exempla: Iſaac Gen 27. v. 33. Regina Saba. 2. Paralip. 9. v. 3. 4. Iſraelitæ Eſa 28. v. 10. & 29. v. 11. Ierem 5 v 3. Ozias & Pres-byteri Iudit. 10. v 7. Explorantes Aſſyriorum. v. 14. Daniel. Dan. 8. v. 27. Turba, Matth. 12. 23. Luc. 9. v. 43. Ioh. 12. 37. Capharnaitæ, Marc. 1. v 22. Pilatus & Iudæi. Matth. 27. v 23. Diſcipuli, Marc. 6 v. 49 52. Luc 18 v 34. Petrus. 5. 9. Actor. 12. 6. Phariſæi & Legis Doctores. Luc. 5 v 26. & 2. v. 47. Paulus, Act. 9. v. 6. Comites Pauli, v. 7. Impii, E-pheſ. 4. 18.

Vide Amentia, Stultitia, Senſus, Stupiditas.

Subditus.

DEFINITIO ET ETYMOLOG.

SVbditus, Græc. ἀρχόμενος, ου, ὁ, & ſubdo ὑποτάσσω, dicitur. Subditi proprie dicuntur, qui ratione domicilii ſubiiciuntur. Gloſſ. in Clem. vna de foro compet. de ver. ſubditos.

PATRVM SENTENTIAE.

Tales ſeſe, qui præſunt, exhibeant, vt quibus ſubiecti occulta quo-que ſua prodere non erubeſcant, & quum tentationum fluctus par-uuli tolerant, ad paſtoris mentem, quaſi ad patris ſinum recurrant. Greg. in paſt.

Curandum eſt, vt rectorem ſubditis, & matrem pietas, & patrem exhibeat diſciplina: atque inter hæc ſollicita circumſpectione pro-uidendum, ne aut diſtrictio rigida, aut pietas ſit remiſſa. Ibid.

Sit erga ſubditos ſollicitudo laudabilis: exhibeatur cum manſue-tudine diſciplina, ſit cum diſcretione correctio: iram benignitas mitiget, benignitatem zelus exacuat: & ita alterum conducitur ex altero, vt ne immoderata vltio plus quam oportet, affligat: nec ite-rum frangat rectitudinem diſciplinæ remiſſio. in re ſparſ.

Non erit caro ſubiecta animæ: nec vitia rationi, ſi animus non eſt ſubditus Creatori. Tunc autem recte nobis ſubiiciuntur omnia, quæ ſub nobis ſunt, ſi non ſubiiciuntur ei, à quo nobis illa ſubiecta ſunt: Iſid. li. 1. ſum. boni.

Talis viciſſitudo recipitur, qui amanti domino ſeruire nolue-runt, audientibus inimicis iuſto iudicio probarentur eſſe ſubiecti. Caſſ. ſup. Pſal. 10. 4.

BIBLICA EXEMPLA.

Subditi Principem facile imitantur Prou. 29 2. Ecleſ. 10. 2. Exem-pla: Populus Saulis, 1. Sam. 15. 9. Subditi Ieroboam. 1. Reg. 12. v. 18. 30. & 14. 16. Maiores natu Iſrael 2. Reg. 10. 5. Subditi Manaſſis, 21. v. 9. 22. Subditorum erga Regem amor & reuerentia, Exempla: Dauidis milites. 2. Sam. 21. 27.

Subditorum erga magiſtratum officia: I. Agnoſcere guberna-tores ſuos, non caſu, ſed Dei conſilio præfectos eſſe. Exempla: Dauid agnoſcit Saulum pro Chriſto Domini, Sam. 24 v. 5 6. 7. & 26. verſ. 9. Abiſai ſimiliter Dauidem, 2. Sam. 10. 21. Mephibo-ſeth,